

Jemina Ala-Harja

Perhekahvila toimintaa kehittämässä

Case Cafe Kurpitsa

Opinnäytetyö

Kevät 2011

Kulttuurin yksikkö

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Kulttuurialan yksikkö

Koulutusohjelma: Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Sosiokulttuurinen työ

Tekijä: Ala-Harja, Jemina

Työn nimi: Perhekahvila toimintaa kehittämässä, Case Cafe Kurpitsa

Ohjaaja: Kareinen, Jussi & Lintala, Jari-Matti

Vuosi: 2011

Sivumäärä: 42

Liitteiden lukumäärä: 2

Opinnäytetyössä pyritään osoittamaan perhekahvilatoiminnan mahdollisuudet; mitä kulttuuri voi tarjota kotona oleville lapsiperheille. Lisäksi havainnollistetaan kulttuuritoiminnan tärkeys lapsiperheiden arjessa ja pohditaan sosiokulttuurisesta näkökulmasta osallistamisen sekä innostamisen tärkeyttä lapsiperheiden henkisen hyvinvoinnin kannalta.

Materiaalia opinnäytetyöhön on erityisesti saatu konkreettisesta työstä Kulttuuriyhdistys Kurpitsa ry:n ~~Lapsiperheille Kulttuuria~~+ hankkeesta. Hankkeen tuloksena syntyi Perhekahvila Cafe Kurpitsa, jonka toimintasuunnitelmaan opinnäytetyö pohjautuu. Toimintasuunnitelmassa Perhekahvilasta käytetään myös nimeä kulttuurikahvila. Opinnäytetyössä esitellään ja syvennyttään tarkemmin aktiivisimpiin ja säännöllisiin toimintamuotoihin: musiikkileikkikerhoon, värikkääseen verstaaseen sekä lastentapahtumiin.

Opinnäytetyössä hyödynnettiin perhekahvilassa tehtyä laadullista tutkimusta sekä toimintatutkimusta. Työhön sisältyy myös viiden perhekahvilassa käyneen äidin haastattelut. Haastattelulla selvitettiin, miksi toiminta on tärkeää kotona oleville lapsiperheille. Samalla selvitettiin myös perheiden kulttuuritottumuksia, sekä yhteisöllisyyden merkitystä kotiäideille. Lopuksi asiakkailta pyydettiin kehittämideoita perhekahvilan tulevaan toimintaan.

Haastattelujen perusteella selvisi, miten tärkeänä he pitävät perhekahvilatoimintaa. Mahdollisuus kokea kulttuuria ilmaiseksi, on madaltanut kynnystä tulla kokeilemaan erilaisia perhekahvilan toimintamuotoja. Perhekahvilatoiminta Cafe Kurpitsassa mahdollistaa sekä eri kulttuurimuotojen kokemisen että verkostoitumisen muihin perheisiin. Yhteisön haku ei niinkään ole osallistumisessa etualalla. Toiminnan kehittäminen jatkuu edelleen; jatkossa tulisi huomioida enemmän muun muassa erityisryhmiä sekä panostaa erityisesti kävijöiden ryhmäyttämiseen.

Avainsanat: sosiokulttuurinen innostaminen, kulttuuritoiminta, projektityö, lapsiperheet,

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Culture

Degree programme: Culture management

Specialisation: Socio-Cultural Work

Author: Ala-Harja, Jemina

Title of thesis: Developing activities of Family cafeteria, Case Cafe Kurpitsa

Supervisor(s): Kareinen, Jussi & Lintala, Jari-Matti

Year: 2011

Number of pages: 42

Number of appendices: 2

The thesis is based on the strategy of the %Culture for families+project. The project was created by an organisation called Kulttuuriyhdistys Kurpitsa ry. In this project, they created a venue for families where they can experience culture. The place is called %Bumpkin Family Cafeteria+, and it is located in the middle of the City of Seinäjoki.

This thesis tries to show how important and comprehensive work it is to be part of a project. The aim of this project is to create cultural events for families who are at home in the daytime. The thesis also highlights the importance of socio-cultural work; stimulating families and participation in activities in a place such as the Cafeteria.

The aim was to find out what the customers of the cafeteria think about of the activities; why the action is important for them; what kind of cultural activities they use in the city, and what kind of activities they wish to have more. This thesis covers also questions to them about their sense of community.

The results of the interviews were interesting. All the customers were thankful for the cultural action and for creating a venue for families who are at home. The single most important thing was that the action with families has encouraged them to experience new cultural things. Art exhibitions, events and other acts had been a great thing for them.

The project still has a lot of work to do to build up from this point forward. However, this was an excellent start for the project. During the nine-month period, the venue had approximately 2,000 visitors.

Keywords: socio-cultural stimulation, cultural activity, project activity, families with children

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ.....	4
Käytetyt termit ja lyhenteet	6
1 JOHDANTO	7
2 SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN	9
2.1 Innostajan rooli.....	10
2.2 Osallistaminen osana sosiokulttuurista työtä	12
3 KULTTUURIPOLITIIKKA KÄSITTEENÄ	14
3.1 Kulttuurikomitean tavoitteet.....	15
3.1.2 Taiteen tuotannon henkisten ja aineellisten edellytysten turvaaminen	16
3.1.3 Yhteiskunnan jäsenten tasa-arvon toteuttaminen kulttuuripalvelujen vastaanottajina.....	16
3.1.4 Yhteiskunnan jäsenten oikeuden ja mahdollisuuden turvaaminen omaehtoiseen luovaan toimintaan	17
3.1.5 Kansainvälisen kulttuurivaihdon edistäminen.....	17
4 LAPSIPERHEILLE KULTTUURIA -HANKE	19
4.1 Perhekahvilan toiminnan tavoitteet	20
4.2 Toiminta kokonaisuudessa.....	21
4.2.1 Musiikkileikkikerho.....	21
4.2.2 Värikäs Verstaas	23
4.2.3 Lasten tapahtumat	25
5 TUTKIMUS: KOOSTE HAASTATTELUSTA	27
5.1 Tavoite	27
5.2 Tutkimusmenetelmät.....	27
5.2.1 Laadullinen tutkimusmenetelmä	27
5.2.2 Toimintatutkimus	28
5.3 Haastattelu.....	29
5.4 Haastattelun tulokset	30

5.4.1 Perhekahvilan vaikutus vanhempien elämään	30
5.4.2 Yhteisöllinen toiminta ja tavoitteellisuus	31
5.4.3 Mielenkiinto kulttuuritoimintaan	31
5.4.4 Cafe Kurpitsan vaikutus kulttuuritoiminnassa	32
5.4.5 Kehittämisehdotuksia Perhekahvila Cafe Kurpitsalle	32
5.4.6 Muita ajatuksia	33
6 POHDINTA	34
6.1 Kehittämisehdotuksia	34
6.2 Rahoituksen kehittäminen	35
LÄHTEET	37
LIITTEET	38

Käytetyt termit ja lyhenteet

Lasten- ja nuorten kulttuuri

Tarkoittaa lapsille ja nuorille kohdistettua kulttuuria. Lapsia ovat kaikki alle 18-vuotiaat ja nuoria ovat 12. 30-vuotiaat. Nämä käsitteet ovat määritelty Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) lapsen oikeuksien sopimuksessa. Taiteen keskustoimikunnan lastenkulttuurijaosto määrittelee lastenkulttuurin kohderyhmän ikärajaksi 18 vuotta.

Kulttuuripolitiikka

Kulttuuripolitiikka on tietoista kulttuurikehityksen ja kulttuurielämän ohjaamista ja säätelyä osana yhteiskuntapolitiikkaa.

Sosiokulttuurinen innostaminen

Sosiaalipedagogiikan suuntaus. Sosiokulttuurisessa innostamisessa yhdistyvät sosiaalinen, kulttuurinen sekä kasvatuksellinen toiminta. Sosiokulttuurinen innostaminen pyrkii toimintaan, muutokseen ja heikkojen vahvistumiseen.

1 JOHDANTO

Tavoitteenani oli tarkastella opinnäytetyössäni sosiokulttuurisen työn merkitystä ja tärkeyttä, lapsiperheille kohdistetussa kulttuuritoiminnassa. Miten perhekahvilatoiminta tukee perheiden osallistumista erilaisiin aktiviteetteihin ja millaisia mahdollisuuksia sosiokulttuurinen näkökulma voi heille tarjota. Miten kulttuuria erilaisissa muodoissa voidaan tarjota lapsille ja vanhemmille ja kuinka näiden toimintojen avulla voidaan tukea perheiden hyvinvointia.

Päätin tehdä opinnäytetyöni Cafe Kurpitsan perhekahvilatoiminnasta, sillä koen sen olevan hyvä esimerkki sosiokulttuurisesta työstä. Päätökseni perustuu myös omakohtaiseen kokemukseen kotiäitiydestä. Toivoin tuolloin enemmän ilmaista toimintaa lapsiperheille, sekä paikkaa jossa tavata helposti ihmisiä, jotka ovat samassa elämäntilanteessa. Tämän työn myötä pystyin samaistumaan äitien toiveisiin ja tuotan heille kohdennettuja, osallistavia tapahtumia päivittäin.

Opinnäytetyössäni käsittelen myös rooliani sosiokulttuurisena innostajana perhekahvilatoiminnassa. Miten toimia innostajana perhekahvilassa, millaisia haasteita ja mahdollisuuksia perheet kohderyhmänä ovat. Mitä innostaminen käytännössä on, ja miten voin toimintani kautta vaikuttaa lapsiperheiden arkeen ja aktiivisuuteen.

Lapsiperheille kulttuuria - hanke on hakenut juurensa perhekahvilatoimintaan kulttuuripoliittisesta ajattelusta. Arvo Salon kulttuurikomitean neljä päätavoitetta tiivistävät kokonaisuudessaan, mitä kulttuuritoiminnalla pyritään saavuttamaan. Kun kohderyhmänä ovat tavalliset ihmiset, niin kulttuurin tulisi olla heille helposti lähestyttävää sekä helposti saatavilla. Kulttuurin tulisi edistää kohderyhmän hyvinvointia ja pyrkiä lähellä ihmisiä. Henkisten ja aineellisten edellytysten turvaaminen, tasa-arvon toteuttaminen, oikeus ja mahdollisuus luovaan toimintaan sekä kansainvälisyys ovat Arvo Salon kulttuurikomitean ajattelun perusta.

Tein haastattelun perhekahvilan asiakkaille, jonka avulla selvitin, miten tärkeänä kohderyhmä perhekahvilan tuottamaa toimintaa pitää ja mitä se heille merkitsee. Haastattelun tuloksia peilasin omaan kokemukseeni kulttuuritoiminnan kehittäjänä, innostajana ja tuottajana. Mielenkiintoista on nähdä, ovatko toimintamme tavoit-

teet tulleet jo näkyviksi yhdeksässä kuukaudessa. Kävijöitä perhekahvilassa koko toiminta-aikana on ollut yhteensä noin 2,000.

öYksi tuli sieltä ja toinen tuli täältä,
idästä, lännestä ja pohjan päältä.

Yksi tuli hevosin ja välkkyvin valjain,
toinen tuli kävellen ja kyynärpäin paljain.

Eri oli matka ja eri oli määrä,
kellä oli oikea, kellä oli väärä.

Maantien varteen me yhdyimme yössä,
siinä oli toiset jo tulenteon työssä.

Kohta me istuimme veljien lailla,
ympäri valkean, huolia vailla.ö

(Eino Leino: Maantiellä. Yökehräjä, 1897)

2 SOSIOKULTTUURINEN INNOSTAMINEN

Sosiokulttuurinen innostaminen ilmenee perhekahvilatoiminnan tavoitteissa. Kohderyhmänä ovat perheet ja kotiäidit, tavoitteina yhteen saattaminen ja verkostoitumismahdollisuuden tarjoaminen. Yhteisöllisyyden kautta perheille luodaan mahdollisuus muun muassa vertaistukitoimintaan koskien esimerkiksi erityislapsia. Toiminta myös edesauttaa perheiden jaksamisessa ja antaa uusia kimmokkeita perheiden sekä lasten ja vanhempien välille. Innostamisen kautta luodaan myös kokonaan uutta toimintaa ja rakennetaan toiminnalle jatkuvuutta osallistujien mielenkiinnon kohteiden myötä. Sosiokulttuurisella innostamisella pyritään myös lisäämään kohderyhmän omaa aktiivisuutta yhdessä ja yksilöinä.

Sosiokulttuurinen innostaminen on sosiaalipedagogiikan suuntaus, jonka alkuna pidetään Paulo Freiren vapautuksen kasvatustieteen metodologiaa. Innostamista on ollut jo alkujen alusta, mutta tiedostetuksi sen teki Freire (1921 -1997). Freiren opetuksen metodi alkoi lukemisen opettamisesta riisipeltotyöläisille. Hänen metodologiansa kietoutui jokapäiväisiin ongelmiin, joista saatiin kiintopiste seuraaville ongelmille ja ratkaisuille. Innostaminen on ennen kaikkea kasvatuksellista toimintaa. (Kurki 2006, 38-39.)

Sosiokulttuurisella innostamisella pyritään luomaan sosiaalista toimintaa, joka kannustaa muutokseen, luomiseen ja yhteisön vahvistumiseen. Innostamisella kannustetaan käymään dialogia eri ihmisten välillä sekä pyritään viemään yhteisön jäsenien asioita eteenpäin päättäjille, jotka pystyvät vaikuttamaan asioihin. Ihmisten saattaminen yhteen on innostamisen ammatillisen toiminnan perusedellytys. Innostamisen tavoitteena on Kurjen mukaan kulttuurisen demokratian saavuttaminen. (Kurki 2006, 24.)

Innostaminen koostuu erilaisista käytännöistä, aloitteesta, toiminnasta ja siihen osallistumisesta. Lopputuloksia voi olla monia, ei ole oikeaa eikä väärää. Tuloksia pohditaan yhdessä ja luodaan uudenlaista vuorovaikutusta. Useimmin sosiokulttuurinen innostus kohdistuu syrjäytyneisiin ryhmiin tai hädässä oleviin, ryhmiin joiden ääntä ei kuulla tarpeeksi, sekä ryhmiin joiden tulisi tulla kuulluksi. Innostamisella etsitään erilaisia ratkaisumalleja ja vaihtoehtoja ongelmiin. Innostaminen onkin tavallaan toimintatutkimusta. (Kurki 2006, 26.)

Innostamisella pyritään etsimään ja vahvistamaan identiteettejä, joko yksilönä tai ryhmänä. Vahvistamisella tarkoitetaan osaa yhteiskunnassa, kulttuurissa ja sosiaalisessa ympäristössään. Innostaminen on aina etukäteen suunniteltua, ja on näin tiedostavaa toimintaa. Tavoitteena on saavuttaa vastuuta omasta elämästä ja tuottaa henkistä voimaa. (Kurki 2006, 27.)

2.1 Innostajan rooli

Innostaminen on niin sanotusti erilaista opettamista. Siinä ei varsinaisesti opeteta, vaan pyritään välittämään tietoja; niin uusia kuin vanhoja. Opetustyylinä, yhteisöllisen toiminnan alkuna toimii osallistava ja aktiivinen pedagogiikka. Innostaja ei ole perinteinen opettaja, joka kaataa ihmisten mieleen valmiiksi jauhettua tietoa. Innostaja ei ole tiedonjakaja vaan dialogiin johdattaja, keskusteluun kannustaja, yhteisön kanssakulkija. Lopuksi tavoitteena on, että innostajasta tulee tarpeeton. Paras tulos yhteisössä on, että innostajan aloittama yhteisöllisyys ja toiminta jatkuvat yhteisössä ilman innostajan aktivointia. Jos ryhmät jatkavat toimintaansa omaaloitteisesti ja itsenäisesti, on yhteisöllisyyttä syntynyt. (Kurki 2006, 25.)

Innostajan rooli dialogin aloittajana on suuri erilaisissa hätä- ja väkivaltilanteissa. Dialogi on vaihtoehto kaikelle pahalla. Dialogissa puhutaan ja kuunnellaan toista osapuolta ja innostaja pitää naruista kiinni, jotta ympäristö olisi turvallinen.

Gillet on rakentanut innostaja tyypeistä kolme päälajia. Innostajissa on kolme tyyppiä: +militantti innostaja+ kasvattaa tietoisuutta ja on huomiota herättävä, karismaattinen persoona. Toisena on +tekninen innostaja+, joka osaa erilaisia osallistavia tekniikoita, on tehokas työntekijä ja rationaalinen persoona. Kolmas tyyppi on +välittäjänä toimiva innostaja+, joka etsii verkostoista ryhmiä tai yksilöitä joita hän pyrkii auttamaan saamaan asian kuulluksi. (Kurki 2006, 84.)

Perhekahvilassa innostaja on välimuoto teknisestä ja välittäjänä toimivasta innostajatyypistä. Toiminnan luojana hyödynnän erilaisia sosiokulttuurisia tekniikoita ja toiminnan muotoja sekä pidän huolen toiminnan jatkumisesta ja kehittymisestä.

Toiminnan mahdollistamiseksi pyrin kasvattamaan asiakaskuntaa, ja edesauttamaan ja mahdollistamaan heidän unelmiaan ja toiveitaan kulttuurisesta perhekahvilatoiminnasta. Rooliini kuuluu myös etsiä toiminnan kautta apua asiakkaiden mieltä askarruttaviin kysymyksiin.

Innostamisen peruskysymyksiä Kurjen mukaan:

a) Ketkä ovat osallisia toiminnassa?

Perhekahvila Cafe Kurpitsassa osallisia toimintaan ovat kotona olevat lapsiperheet.

b) Mitä toiminta koskee?

Tarkoituksena on tarjota kulttuurisin keinoin kohtaamispaikka sekä aktiviteettejä kotona oleville perheille.

c) Miksi innostamista tehdään?

Halutaan parantaa kotona olevien vanhempien mahdollisuuksia osallistua erilaisiin toimintoihin ja pyritään näin parantamaan heidän henkistä hyvinvointia sekä lasten ja vanhempien vuorovaikutusta.

d) Mitkä ovat sen yleiset tavoitteet?

Hanke pyrkii tulemaan pysyväksi toiminnaksi Seinäjoen kaupunkikuvassa, ja tunnetuksi kulttuuritoiminnan mahdollistajaksi perheiden keskuudessa. Tavoitteena on myös pystyä tarjoamaan kattavaa kulttuuritoimintaa sen eri muodoissa eri yhteistyökumppaneiden kanssa.

e) Miten innostumisen prosessia rakennetaan ja minkä avulla teemaa kehitellään?

Perhekahvilan asiakkaiden keskusteluista ja toiminnan myötä nousevista asioista etsitään ja nostetaan uusia teemoja viikoittaiseen ohjelmatarjontaan. (Kurki 2006, 96.)

2.2 Osallistaminen osana sosiokulttuurista työtä

Perhekahvilatoiminta pyrkii osallistamaan lapsiperheitä erilaisten luovien toimintojen avulla. Toiminnalle ominaista ovat keskustelutuokiot, asiantuntijoiden vuorovaikutuksellisten tapaamisten mahdollistaminen ja erilaisten näkökulmien tuominen asiakkaiden tietoisuuteen. Luovaan toimintaan kuuluu perhekahvilassa osallistuminen joko itse tai oman lapsen kanssa. Osallistamisen tarkoitus perhekahvilassa on lisätä omaa ja perheen aktiivisuutta, tukea vuorovaikutusta ja laskea rimaa uusien aktiviteettien kokemiseen.

Innostamisen perusydin on, että ihmiset osallistuvat toimintaan jonka seurauksena syntyy vuorovaikutusta. Vuorovaikutus johtaa parhaimmillaan yhteiskunnan epäkohtien muuttamiseen paremmaksi. Erilaisten ihmisten kuunteleminen ja kuulluksi tuleminen onnistuu hyvässä vuorovaikutus- ja luottamussuhteessa. Ryhmällä tulee tietenkin olla sama tavoite onnistuakseen. Innostaminen ja osallistaminen ovat yhteistä kasvua samaan päämäärään. Sen vuoksi toiminta vaatii jatkuvaa tilanteen arvostelua. (Kurki 2006, 88.)

Osallistaville menetelmille ominaisia piirteitä ovat Prettyn Cahembersin (1993) periaatteiden mukaan:

a) Oppiminen on kumulatiivista

Tietoa kerätään monella eri tavalla. Yhdellä tavalla saadut tulokset eivät kerro koko totuutta.

b) Erilaiset näkökulmat

Otetaan huomioon kaikki erinäkökulmat ja niitä pidetään samanarvoisina ja ne ovat kaikki tärkeitä. Eri näkökulmia käytetään hyväksi tiedon luotettavuuden arvioinnissa.

c) Keskustelut ryhmissä

Keskustelut ryhmissä tuovat esiin asioiden moninaisuuden. Mukana keskusteluisa on hyvä olla eri tahojen edustajat, jotka liittyvät aiheeseen. Näin ollen kaikkien osapuolien, niin sisä- kuin ulkopuolisten kannat asioihin tulevat yhteiseen tietoon.

d) Asiantuntijat mahdollistavat toiminnan

Erilaiset ongelmatilanteet tarvitsevat ulkopuolisia auttamaan niiden käsittelyssä. Asiantuntijat muuttuvat toiminnassa fasilitaattoreiksi, ja näin ollen mahdollistavat osallistavan toiminnan.

e) Tulokset

Osallistavat keskustelut johtavat toimintaan. Yhdessä laaditaan suunnitelma, jolla pyritään ongelman poistamiseen (Laitinen, Voipio, Grönqvist 1995, 33-34.)

3 KULTTUURIPOLITIIKKA KÄSITTEENÄ

Kulttuuripolitiikan periaatteet ovat tukeneet perhekahvilatoiminnan perustamista ja edesauttavat toiminnan jatkuvuutta. Tavoitteet mahdollistavat eri rahoituskanavien hyödyntämisen toiminnan mahdollistamiseksi. Kulttuuripolitiikan lähtökohtana ollut valtion taidekomitean mietintö valaa kivijalan myös perhekahvilatoiminnalle.

Kulttuuripolitiikan käsitettä on käytetty 1960-luvulta lähtien. Kulttuuripolitiikka on rinnakkaista terveys-, sosiaali-, talous-, kauppa-, sivistys-, alue- ja kunnallispolitiikan kanssa. Pääpyrkimyksiä kulttuuripolitiikalla on ollut alusta alkaen viihtyisän elinympäristön luominen sekä tasa-arvon lisääminen yhteiskunnassamme.

Kulttuuripolitiikka syntyi kun hallitus antoi enemmän vastuuta kulttuurintuottamisesta kunnille sekä erilaisille organisaatioille. Kulttuurihallinto ja harrastajataiteen kukoistuskausi oli Suomessa 1980-luvulla. Taide tuli tuolla vuosikymmenellä tutummaksi kaikille suomalaisille. Kuntien resurssit alkoivat riittää siihen, että taideharrastuksia pääsivät aloittamaan niin lapset kuin aikuisetkin. Tällöin syntyivät kansalaisopistot sekä taiteen nuorisoasteen opetus. Tätä vuosikymmentä sanottiin taiteen vuosikymmeneksi.

Kulttuurin säilyttäminen ja kerääminen on myös yksi tärkeä kulttuuripoliittinen tavoite, jonka eteen museot, kirjasto ja kotiseutuyhdistykset tekevät työtä tämän eteen. Yhteiskunnalla on vastuu kulttuuritiedon levittämisestä sekä monipuolisesta tarjonnasta. Tämä on johtanut apurahajärjestelmän syntyyn. Apurahat ovat mahdollistaneet monen taiteenmuodon kehittämiseen ja ylläpitoon, esimerkiksi on rakennettu teattereita, museoita ja harrastetiloja. (Kukkasmäki 2004, 14. 17.)

3.1 Kulttuurikomitean tavoitteet

Perhekahvila Cafe Kurpitsan toiminta perustuu Arvo Salon kulttuurikomitean laati-
maan neljään päätavoitteeseen. Toimintamme suuntautuu henkilöille, joilla on este
päästä nauttimaan kulttuurista pienten lasten vuoksi. Tuemme taidekasvatuksen
saamista varhaislapsuudesta lähtien. Yksilöt ovat vuorovaikutuksessa omiin lap-
siinsa ja toisiin ryhmissä oleviin osallistujiin. Taiteen tekeminen tuo heille vapau-
den olla yhdessä. Hengellisesti ja aineellisesti tuemme kotivanhempia ja kotona
olevia lapsia tarjoamalla heille paljon mahdollisuuksia tekemiseen ja ilmaisun va-
pauteen. Pyrimme siihen, että perhekahvilassamme kaikki ovat tasa-arvoisia. Äidit
ja isät ovat samalla viivalla, ammateista ja taustoista huolimatta.

Kulttuuripolitiikan lähtökohtana vuonna 1965 oli valtion taidekomitean mietintö:

„Taide on osa yhteiskunnan elämää. Se on kansankunnan olemassaolon vält-
tämätön ja korvaamaton ilmaus ja oikeutettu saamaan tämän mukaisen va-
kiintuneen aseman ja yhteiskunnan tuen. Sen asema ja sille annettava tuki ei-
vät saa riippua suhdanteista, eikä yksityisestä asianharrastuksesta. Taiteen
aseman turvaamiseksi on tarpeellisessa määrin ryhdyttävä, paitsi muihin,
myös lainsäädännöllisiin toimenpiteisiin, koska siten voidaan pysyvästi taata
taiteen asema ja sen kehittymisedellytykset.“ (Kukkasmäki 2004, 17.)

Poliitikko Arvo Salon kulttuurikomitea vuonna 1974 määritteli kulttuurin laaja-
alaisesti. Hänen lähtökohtansa kulttuurin olemassaoloon yhteiskunnassamme oli,
että sillä pyritäisiin elämän laadun kohottamiseen. Pyrkimyksenä oli myös tasa-
arvon lisääminen. Nämä asiat ovat pohjana kunnallispolitiikan kulttuuripolitiikalle.

Kulttuurikomitealla oli neljä päätavoitetta, jotka on hyvin saavutettu tähän päivään
mennessä, eli noin neljässä vuosikymmenessä. Meillä on näiden neljän päätavoit-
teen ansiosta kulttuurihallinto, kulttuuritutkimus sekä taidekasvatusta. Tavoitteiden
saavuttamisesta on suurta hyötyä Euroopan Unionin jäsenmaana kulttuurintuotan-
nolle ja yleensä kaikille suomalaisille.

3.1.2 Taiteen tuotannon henkisten ja aineellisten edellytysten turvaaminen

Kulttuuripolitiikan tehtävänä on kehittää ja säilyttää niin uutta kuin vanhaa kulttuuria, ja tukea kulttuurintuotantoa kaikissa määrin. Taiteilijoiden työskentelyä tulee tukea, ja heille on saatava koulutusta. Kulttuurin teossa vallitsee ilmaisun vapaus, mikä johtaa yhteiskunnallisen tietoisuuden lisäämiseen.

Perhekahvila Cafe Kurpitsassa tuetaan taiteilijoiden toimintaa niin sanotulla #Ilmaiset seinät+ toiminnolla. Taiteen harrastajilla on mahdollisuus tuoda esitteille omia töitään kahvilan seinille ilmaiseksi. Tähän mennessä kahvilassa on ollut kolme taide- ja valokuvanäyttelyä. Tarjolla olisi monia halukkaita taiteilijoita, jotka haluaisivat pitää näyttelyitä perhekahvilan tiloissa. Toimintamme tarjoaa asiakkaillemme ilmaiseksi esimerkiksi musiikkileikkikerhoja ja värikkäitä verstaita. Kerhoissa keskitytään paljon vanhoihin lastenlauluihin ja loruihin; lauluihin jotka ovat jo vanhempien lapsuudesta tuttuja. Laulamme sekä uusia että vanhoja lauluja. Näin luomme oman näköistämme, kulttuuriperintöä vaalivaa toimintaa.

3.1.3 Yhteiskunnan jäsenten tasa-arvon toteuttaminen kulttuuripalvelujen vastaanottajina

Kulttuuripolitiikka pyrkii siihen, että kulttuuripalveluita on tarjolla myös heille, joilla on suurimmat kulttuuriesteet. Taidekasvatusta on kehitettävä niin varhais- kuin aikuiskoulutuksessa.

Perhekahvila Cafe Kurpitsa tarjoaa kulttuuripalvelua kohderyhmälle, jolle on muuten melko vähän ilmaista toimintaa tarjolla. Kohderyhmänä ovat kotona olevat lapsiperheet, erityislapset sekä monikulttuuriset perheet. Tuemme pääosin kotihoidossa olevien perheiden henkistä hyvinvointia tarjoamalla heille kulttuuritoimintaa. Tarjoamme muun muassa varhaista taidekasvatusta lapsille sekä taidetoimintaa myös kiireisille vanhemmille.

3.1.4 Yhteiskunnan jäsenten oikeuden ja mahdollisuuden turvaaminen omaehtoiseen luovaan toimintaan

Kulttuuripolitiikan tulee tukea taideharrastusta kaikella tavalla; on annettava mahdollisuuksia paikkoihin, esityksiin, toimintatiloihin ja ohjaukseen. Omaehtoisen, luovan toiminnan tukeminen niin yksilöille kuin ryhmille ja vuorovaikutuksen mahdollistaminen ovat erityisen tärkeitä.

Perhekahvila Cafe Kurpitsa toimii erinäisien apurahojen avulla. Näillä olemme saaneet oman perhekahvilan pystyyn, jossa voimme tarjota esityksiä, tapahtumia sekä ohjattuja ryhmiä. Kahvilan tiloja on myös mahdollista vuokrata omiin tarkoituksiinsa. Perhekahvilan tiloissa toimii myös aikuisten improryhmä kerran viikossa iltaisin. Erityislusten kulttuurikerho toimi syksyllä, jolloin toiminta suunnattiin pienille erityislapsille.

3.1.5 Kansainvälisen kulttuurivaihdon edistäminen

Kansainvälistä kulttuurivaihtoa on laajennettava uusien maihin ja oppimiskokemuksia niissä on tuettava.

Perhekahvila Cafe Kurpitsassa on haasteellista harjoittaa kulttuurivaihtoa. Ainut mahdollisuutemme on tarjota eri kulttuureihin viittaavia taidenäyttelyitä, musiikki-kerhoja sekä tapahtumia (esim. Hienot Juhlat). Toimintaan mukaan pyrimme saamaan vaihto-oppilaita harjoittelijoiksi tai toteuttamaan projektia kahvilaamme. (Kukkasmäki 2004, 18. 20.)

Kulttuurivaihto edistää sosiaalistumista ja avartaa elämäkatsomusta. Kulttuurivaihto on tärkeää myös erilaisissa projekteissa ja hankkeissa, jos halutaan verkostoitua ja saada lisää syvyyttä projektiin. Näin ollen syntyy uusia kulttuuriverkostoja ja yhteistyömalleja, joita voidaan tarvita tulevaisuudessa. Näin voimme myös kehittää projektiosaamistamme. Kulttuurivaihdon avulla voimme tuoda tunnetuksi toisen kulttuurin vähemmistöjen tarinoita, kulttuuria, taidetta ja tehdä heidät enemmän tunnetuksi. (Kangas, Virkki 2001, 137.)

Kulttuurivaihto osana kulttuurituottajan opintoja

Oma kokemukseni kansainvälisestä toiminnasta on vaihto-oppilasvuosi. Olin vaihdossa Australiassa Sydneyssä, kulttuurituottajaopintojeni aikana. Tein toisen työharjoitteluni siellä UNICEF of Australialla. Olin vapaaehtoistyön koordinaattorin avustaja, joten sain olla mukana monessa organisaatiossa olevassa projektissa, jotka liittyivät lahjoituksiin ja eri kampanjoihin. Näin pääsin seuraamaan läheltä eri kulttuuria ja englanninkieleni vahvistui, itsenäistyin hurjin askelin ja sain paljon uusia kokemuksia ja ystäviä. Sain myös ehdottomasti hienon työkokemuksen! Työharjoittelupaikkani oli unelma, Unicefin toiminta on kiinnostanut minua henkilökohtaisesti jo kauan. Ison toimiston tehtävissä sain kokea suuret kampanjat yhteistyössä tunnettujen firmojen ja henkilöiden kanssa.

Minun mielestä tämänkaltaista vaihtoa tulisi olla enemmän kulttuurituotannon opiskelussa. Mikä olisi parempi tapa oppia eri kulttuureista, kulttuurien kohtaamisesta, projekteista ulkomailla, kulttuurin tärkeydestä koko yhteiskunnalle, kuin kokea se kaikki itse.

4 LAPSIPERHEILLE KULTTUURIA -HANKE

Kulttuurialalla olevien järjestöjen merkitys on kasvanut. Järjestöt nähdään erilaisien toimintojen tärkeinä tuottajina. Rahallinen tuki on tärkeää, niin toimijalle kuin rahoittajalle ja tuen käytöstä on annettava perusteellista näyttöä. Vapaaehtoistyön merkitys on kasvanut erilaisten tukien ja rahallisen avustuksen vaikeutuessa. Kulttuurialalla toivotaan syntyvän uusia ideoita ja innovaatioita, joilla on hyötyä ja merkitystä yhteisön elinvoimaisuuden vahvistamiseen. Erilaiset hanke- ja projektitoiminnot ovat lisääntyneet laatukriteerien voimistuessa. Suurimmaksi osaksi kulttuuritoiminta on erilaisten organisaatioiden varassa. (Kukkasmäki 2004, 84-85.)

Opetusministeriö sanoo tukevansa hankkeita, jotka parantavat kulttuuritarjonnan saavutettavuutta. Kulttuuritarjonnan saaminen lähemmäs yleisöä edellyttää, että siitä on tehtävä helposti lähestyttävää ja osallistuminen täytyy olla mahdollisimman esteetöntä. Saavutettavuudella tarkoitetaan, että kaikki pystyvät osallistumaan taustastaan huolimatta. (Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus [viitattu 13.3.2011])

Perhekahvilatoiminta syntyi kulttuuriyhdistys Kurpitsan "Lapsiperheille kulttuuria"-hankkeen pohjalta. Yhdistyksen toiveena oli toteuttaa Seinäjoen keskustaan uusi, erilainen, tarpeeseen tuleva kulttuuria tarjoava toimintamuoto lapsiperheille. Kulttuuritarjonnallinen perhekahvila syntyi. Kahvilan toimintamalli, sosiokulttuurinen työ, tuli toimintasuunnitelmaan mukaan oman kulttuurituottajataustani kautta. Sosiokulttuurisen työn ja innostamisen katsottiin olevan tällaiselle toiminnalle sopiva ideologia ja toimintamenetelmä.

Perhekahvila Cafe Kurpitsa sijaitsee Seinäjoen keskustassa kauppakeskus Torikeskuksessa. Sijaintina Torikeskus on ihanteellinen, sinne pääsee kauempaa lähiliikenteellä ja on suoraan liikkeiden välittömässä läheisyydessä. Kaupungilla perheen kanssa liikuttaessa on kahvilaan helppo tulla lepäämään, syömään tai vaihtamaan vaippaa.

4.1 Perhekahvila Cafe Kurpitsan toiminnan tavoitteet

Pyrimme antamaan kotiäideille ja -isille kotoisan paikan, jossa voi tavata toisia perheellisiä ja jakaa yhteiset ilot ja murheet. Tavoitteena on myös mahdollistaa erityislapsille kulttuuritoimintaa ja tukea vanhempia haastavissa elämäntilanteissa esimerkiksi erilaisten asiantuntijoiden avulla. Toiminnalle tärkeää on ilmapiiri, jossa ketään ei arvostella, ja kaikki ovat yhtä tervetulleita toimintaan mukaan. Perhekahvilassa ei ole väliä käyttääkö kesto-ovaippoja, imettääkö vai antaako pullosta vauvalle ruokaa. Pääasia toiminnalle, on tukea perheiden sosiaalista elämää ja antaa virikkeitä lasten ja aikuisten elämään kulttuurisin keinoin. Kulttuuriyhdistys Kurpitsa ry:n tavoitteena on tehdä perhekahvilasta pysyvä ja ympäri vuoden jatkuvaa toimintaa. Kuten YK: lasten oikeuksien sopimuksessakin sanotaan, taide ja kulttuuri ovat yksi lapsen perusoikeuksista.

4.2 Toiminta kokonaisuudessa

Toimintaa on tarjolla lähes joka arkipäivä. Maanantaisin ohjelma on kohdistettu äideille; hemmotteluja, luentoja, kirjavinkkausta, erilaisia kulttuurikokemuksia, samanhenkisten äitien tapaamisia, teemailtoja, lukupiirejä ja paljon muuta. Ohjelma keskittyy välillä lapsiin ja välillä vain vanhempiin. Vanhemmat pitävät siitä, kun välillä kohderyhmänä ovat pelkästään he ja lapsille on ohjelmaa erikseen. Joka toinen maanantain Cafe Kurpitsan tiloissa vietetään Hienoja Juhlia. Hienoissa juhlissa tutustutaan erimaiden lauluihin ja lauletaan myös eri maan kielillä. Vetäjänä toimii israelilaistaustainen Ruth Blank.

Tiistaisin on kolme ryhmää musiikkikerhoja; 1-2 . vuotiaille, vauvoille, ja sisarusryhmä, jossa on samassa isompia lapsia. Keskiviikkoisin on joka viikko erilaisia ohjelmanumeroita kulttuurin kirjosta. Joka toinen keskiviikko syksyllä perhekahvillamme toimii Kiintymysvanhemmuus ry:n perhekahvila. KiVa ry. edustaa ekologista lastenhoitokulttuuria.

Torstaisin on kolme ryhmää Värikkästä Verstasta. Värikkäissä verstaissa maalaetaan elintarvikkeilla; marjoilla, kiisseleillä, puuroilla ym. Virikkeet ovat jotain hauskaa ja yksinkertaista lapsille ihmeteltäväksi sopivaa, esimerkiksi ilmapalloja joissa on riisiä sisällä, lankakeriä, syksyn lehtiä, eri materiaaleja kangasta. Ekologisuutta pyritään ottamaan mukaan mahdollisimman paljon. Perjantaisin on satutuokioita, askartelua, ja vapaata olemista. Keväällä kahvila on suljettu aina joka toinen perjantai rahoituksen puutteen vuoksi .

4.2.1 Musiikkileikkikerho

Musiikkileikkikerhossa pyrin toiminnallani tukemaan lapsen ja vanhemman yhteistä vuorovaikutusta. Laulamme ja leikimme lauluja, joihin lisään erilaisia leikkejä ja materiaaleja. Materiaaleina käytän esimerkiksi pehmoleluja, huiveja, kankaita, saippuakuplia sekä muuta lapsille mieleistä materiaalia. Kerhojen alussa ja lopussa on aina sama tutustumisleikki ja loppulaulu. Lapset ja vanhemmat saavat jäädä kerhon jälkeen aina yhteiselle leikki- ja kahvihetkelle. Musiikkileikkikerho on lapsi-

lähtöinen, joten ne kestävät niin kauan kun lapset jaksavat laulaa ja leikkiä, eli noin 30 minuuttia.

Esimerkki:

1-2 vuotiaiden musiikkileikkikerho

Lapset menevät vanhempiensa kanssa istumaan lattiatyynyille ja minä otan esiin Oliver-nallen, joka on kanssamme joka muskari. Oliver-nalle esittelee jälleen itsensä, jonka jälkeen aloitetaan alkuleikkikerros. Alkuleikki on jokaisella kerralla sama. Jokainen lapsi ja äiti kertovat nimensä ja sitten he keksivät liikkeen. Liikkeen valitsemisen jälkeen kaikki laulavat yhdessä esimerkiksi: +Oliver tässä taputtaa, taputtaa, taputtaa. Oliver tässä taputtaa, käsiään.+ Näin mennään jokainen osallistuja läpi.

Alkuun otetaan muutama leikki/loru, joita saa tehdä yhdessä äidin kanssa. Esimerkiksi: +Maantie, maantie, maantie, (kөрötellään äidin sylissä, kasvotusten.) mutkan mutka, mutkan mutka,(keinutaan puolelta toiselle) maantie maantie, maantie, ylämäki ja alamäki (noustaan ylös ja tullaan alas), maantie, maantie, maantie, kuoppa! (äidit humpsauttaa lapsen jalkojen väliin.)

Mukana on aina kassi, jossa on pehmoleluja. Jokaisesta pehmolelusta tulee eri laulu. Kukin vuorollaan nostaa kassista lelun. Joskus tulee aina uusia leluja, joista tulee sitten uusi laulu. Elefantti pehmolelusta tulee laulu: yksi pieni elefantti marssi näin, autopehmolelusta: pyörät ne pyörivät ympäri, hevospehmolelusta: ihahaa, leijonapehmolelusta: leijonaa mä metsästä ym. Välillä taas lausumme loruja ja kuuntelemme musiikkia. Esimerkiksi +hahaa+laulussa soitamme soittimilla. Tuiki, tuiki tähtösessä lapset saavat laittaa lattialle makuulle laulun ja musiikin ajaksi. Aikuiset pitävät kangasta lasten yläpuolella ja samaan aikaan sitä heilutellaan laulun tahdissa. Loppuun saatetaan tehdä myös erilaisia rentoutusharjoitteita.

Muskarin lopussa laulamme loppulaulun: +Mä laulan ja tanssin, on aika lopettaa. Mä laulan ja tanssin, on aika lopettaa. Vil-vil-vilkutan ja lopuks kumarran. Vil-vil-vilkutan ja lopuks niijaan.+Loppulaulun jälkeen saa siirtyä juomaan kahvia tai teetä, ja lapset saavat leikkiä.

4.2.2 Värikäs Verstaas

Värikäs Verstaas idea pohjautuu värikylyyn. Vauvojen värikyly pohjautuu Porin lastenkulttuurikeskuksessa kehitettyyn metodiin. Värikyly nimeä voi käyttää vain heidän koulutuksessa käyneet ohjaajat. Koulutuksessa saa luvan käyttää ohjauksessa nimeä värikylyohjaaja. (Porin lastenkulttuuri keskus. [viitattu 20.03.2011])

Värikkäässä verstaassa on teema, jonka mukaan valitaan myös muita elementtejä lasten ihmeteltäväksi ja kokeiltavaksi. Teema esittelee värit ja verstaan alku voi sisältää musiikkia, leikkiä tai muuta toimintaa. Teemaan virittäytymisessä käytetään paljon eri materiaalista olevia kankaita, jotka ovat teemaväriin mukaisia. Näin luodaan ympäristö, josta voi jo päätellä että tänään maalataan punaisella ja sinisellä maalilla. Kukin lapsi saa verstaassa oman paperin. Väreinä käytämme marjaja; suomalaista mustikkaa ja puolukkaa, soseita, kiisseleitä ja puuroa. Joskus käytämme maaleina myös maissijauhoa, porkkanaa, luumua ja satunnaisesti isot lapset saavat kokeilla sormivärejä. Erilaiset materiaalit ja välineet tarjoavat lapsille uusia näkökulmia sekä kehittävät ajattelutapoja. Elämykset tarjoavat myös tärkeitä kokemuksia ja tutkimusmahdollisuuksia tukien lapsen ja vanhemman keskinäistä vuorovaikutusta. (Karppinen, Puurula & Ruokonen 2007, 51)

Yhdellä kerralla käytämme yhdestä kolmeen väriä. Pyrimme antamaan lapsille elämyksiä kaikille aisteille. Marjat saattavat olla kylmiä, kiisseli lämmintä ja sose huoneenlämpöistä. Maaleissa pyritään myös niiden erilaisuuteen, että kiisselin vastapainona on rakeinen puuro. Tärkeintä värikkäässä verstaassa on tekemisen prosessi. Lapsi saa yhdessä ihmetellä vanhempansa kanssa ja uskaltautua kokeilemaan uusia elämyksiä. Värikäs verstaas tukee lapsilähtöistä toimintaa. Ensimmäisten lasten väsyttyä maalaamiseen, alan puhaltamaan saippuakuplia. Saippuakuplia voi kukin katsella turvallisesti äidin sylistä tai intoutua ottamaan niitä kiinni. Saippuakuplahetken jälkeen voi poistua pesulle tai jatkaa maalaamista. Maalaaminen lopetetaan aina lapsen omasta merkistä.

Värikylyohjaajaksi kouluttautunut Johanna Mäkelä, +Elämysten taitajat + kulttuuriooppaan kirjoittaja innostaa kaikkia kokeilemaan turvallisilla väreillä pienestä pitäen maalausta ja tukea näin lapsen ja vanhemman kiintymyssuhdetta. Mielikuvitus on vain rajana pajojen toteuttamisessa ja niiden teemoissa. Pääasia verstaan

luomisessa on materiaalien ja elintarvikkeiden turvallisuus, sekä sopivan paikan ja ajan löytäminen. Tärkeää on tukea lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta yhteisen tekemisen myötä. (Mäkelä 2010, 25.)

Esimerkki:

Väreinä esimerkki pajassa ovat ruskea, keltainen ja oranssi.

Pressulle on laitettu teemavärien mukaisia kankaita; silkkisiä, samettia, farkkua ym. Keskelle on piilotettu ruskea laatikko, jonka sisällä on pieniä eläimiä. Lapset tulevat vanhempiensa kanssa kankaiden ympärille ja saavat omaan tahtiin kokeilla kankaita; toiset varoen ja toiset suoraan hypäten kankaiden sekaan. Kuka uskalttaa ensimmäisenä katsoa laatikkoon? Laatikossa on huopakankaasta leikattuja eläimiä, oransseja kettuja, ruskeita karhuja ja keltaisia pupuja. Eläimiä on kaikille riittävästi. Mietitään yhdessä miten eläimet liikkuvat, miten ne ääntelevät ja minkä värisiä ne ovat? Lopuksi voidaan laulaa yhdessä eläimistä +Piippolan vaarilla oli talo+laulu, jossa mennään muutama eläin läpi.

Tämän jälkeen kerätään kankaat pois ja tuodaan paperit. Lapset saavat pitää ottamansa eläimet itsellään. Ensimmäisenä tuodaan lämmintä porkkanasosetta. Lapset saavat kokeilla ja levittää sosetta omaan tahtiin paperille. Toiset lapset ovat rohkeampia temperamentiltaan kuin toiset. Lapsista osa aloittaa heti maalaamisen ja toiset hetken ihmeteltyään. Seuraavaksi tuon keltaista kiisseliä. Kiisseli saa värinsä ripauksesta saframia. Kiisseli onkin liukasta ja tuntuu erilaiselta käteen. Kiisseliin saa liimata eläimiä, joita lapset ottivat laatikosta. Viimeisenä värinä tuodaan vielä luumusosetta, joka onkin kylmää. Toiset maalaavat vain käsillään, toiset tykkää kokeilla maaleja varpaillaan ja toiset touhuavat maalien kanssa niin, että ovat yltä päältä maalissa.

Tässä kohtaa ensimmäiset lapset alkavat olla jo valmiita, jolloin otan saippuakuplat esille. Lapset hiljenevät ja alkavat ihmettelemään. Toiset nousevat pystyyn ja ottavat niitä kiinni toisten katsellessa niitä äidin sylistä. Tämän hetken jälkeen saa vielä jatkaa hetken maalaamista. Lopputuloksena värikäs verstaas maalaukset sisältävät eläimiä ja eläinten värisiä maaleja.

Lopuksi nostetaan työt kuivumaan ja aloitetaan siivous. Lapset ja vanhemmat puhdistautuvat. Luvassa on vielä yhteinen hetki, jossa juodaan kahvia tai teetä ja lapset leikkivät. Lähtiessään he saavat maalaukset mukaansa.

4.2.3 Lasten tapahtumat

Lapsiperheille -hankkeen yksi osa-alue, on toteuttaa kerran kuukaudessa lapsiperheille tapahtuma. Tavoitteena on tehdä lastentapahtumia ympäri Seinäjokea. Tähän mennessä on ollut Häly-päivä Pajuluoman koululla, jonne hälytysajoneuvot tulivat lasten ihmeteltäväksi. Paikalla lapsia ja aikuisia oli noin 70. Nukketeatteri-esitys kulki lokakuussa Ylistarossa, Hyllykalliolla sekä Seinäjoella. Lapsia esityksissä oli yhteensä n.150 kpl. Marraskuussa järjestimme Lasten kulttuurijuhlat Toimintojen Talolle Seinäjoen Kasperiin, ja joulukuulla ympäri Seinäjokea tonttunjumppaan. Tammikuussa -11 järjestimme +Saduntaikaa+kiertueen yhteistyössä Tulisielut -hankkeen kanssa, ja veimme satutuokioita Seinäjoen seudulle. Satuja luettiin Peräseinäjoella, Ylistarossa sekä Nurmossa. Kuuntelijoita kokoontui yhteensä lähes 80 henkeä. Suunnitteilla on Värikäs Verstaas . värikylypäivä lapsiperheille sekä kansanmusiikki tapahtuma +Taikametsän lastenjuhlat+toukokuussa.

Hanke ei ole saanut rahaa kuin neljälle kuukaudelle, josta maksetaan tilat, palkka, materiaalit sekä tapahtumat. Pyrimmekin siis toimimaan mahdollisimman vähillä kustannuksilla. Perhekahvilan sisustus on toteutettu erilaisten lahjoitusten, kuten

lelujen, huonekalujen ja verhojen avulla. Yhdistyksen jäsenet antavat omia kahvilassa tarvittavia tavaroita ja kirpputoreilta etsitään leluja ja virikkeitä. Askartelutarvikkeita sekä maaleja ostamme uusina. Musiikkileikkikerhoon on tehty soittimia tyhjästä vessapaperi rullista, leivinpaperista ja riisistä.

Tiedotamme toiminnastamme paikallisessa ilmaisjakelulehdessä; Eparissa, menomenu-palstalla. Lisäksi laitamme ohjelmaa nettisivuillemme, ja tiedotamme facebook ryhmässämme tulevasta toiminnasta sekä tapahtumista. Perhekahvila Cafe Kurpitsan ilmoitustaululla ja ovesa on ai na parin viikon ohjelmat eteenpäin.

Esimerkki lasten tapahtumasta:

Lasten Kulttuurijuhla, Toimintojen Talo, 21.11.2010

Lasten Kulttuurijuhlat tehtiin yhteistyössä MLL Seinäjoen yhdistyksen kanssa. Tapahtumassa oli monia eri pajoja lapsille. Värikäs verstaas . paja sisälsi mehumaalausta mustikkamehulla. Lapset saivat maalata mehulla kankaalle siveltimillä tai suoraan kupista kaatamalla.

Muita ohjelmanumeroita olivat musiikkipaja, joka oli aina vuorotellen draamapajan kanssa. Kummassakin oli vetäjät, joiden johdolla laulettiin ja leikittiin tai tehtiin tehtäviä. Satutuokioita oli ohjelmassa kaksi tapahtuman aikana. Mannerheiminlastensuojeluliiton Seinäjoen yhdistys järjesti paikalle auringonkukka-pelin. Kanttiini oli käytössä koko tapahtuman ajan. Lopuksi oli lastenmusiikkikonsertti; esiintyjänä olivat Takuumiehet. Takuumiehet esiintyivät puolituntia. Lapset tanssivat mukana ja kuuntelivat.

Tapahtumaa mainostettiin Eparissa ja Ilkassa. Teimme mainoksia, joita levitimme paikallisiin ruokakauppoihin ja jaoimme lastenvaatelii kkeisiin ja päiväkoteihin. Kävijöitä oli noin 50 ihmistä, tapahtumamme oli ilmainen.

5 TUTKIMUS: KOOSTE HAASTATTELUSTA

5.1 Tavoite

Tavoitteena haastattelussa on saada selville miten vakioasiakkaat sekä usein Kurpitsassa käyvät äidit kokevat Perhekahvila Cafe Kurpitsan tärkeyden heidän sosiaalisessa verkostossa. Mitä he kaipaavat vielä lisää toimintaamme, ja miten voimme tulevaisuudessa ohjelmaamme kehittää. Kyselyyn vastaa viisi vakiokävijää.

Toimintamme on vasta hyvin alussa ja etsii näin ollen paikkaansa muiden samantyylisten ohjelman tarjoajien joukosta. Miten me voimme lisätä hyvinvointia kotona oleville perheille käyttäen apuna kulttuurisia keinoja.

Haastateltavista osa käy vakituisesti eri ryhmissä, ja osa tykkää käydä vain silloin kun ei ole mitään ohjelmaa. Tämä näkyi myös vastauksissa. Haastattelun lopputuloksia pohdittaessa pyrin ottamaan nämä eroavaisuudet huomioon.

5.2 Tutkimusmenetelmät

Perhekahvila Cafe Kurpitsassa olen seurannut ja ollut osa asiakkaiden toimintaa. Olen kuunnellut heidän mieltä painaviaan asioita, ja pyrkinyt löytämään ratkaisuja heihin kohdistuviin mieltä painaviin asioihin. Näin ollen toisena tutkimusmenetelmänäni käytin osallistavaa toimintatutkimusta. Haastattelu taas antaa pintapuolisen vastauksen esitettyyn kysymykseen, miksi Perhekahvila toiminta Cafe Kurpitsassa on tärkeää sen kohderyhmälle ja mitä tarjottavaa kulttuuritoiminnalla lapsiperheille on.

5.2.1 Laadullinen tutkimusmenetelmä

Laadullista tutkimusmenetelmää eli kvalitatiivista menetelmäsuuntausta käytetään eri ihmistieteiden tutkimismenetelmissä. Laadullisessa tutkimuksessa pyritään

ymmärtämään tutkittavan ilmiön tarkoitusta ja merkitystä. Tavoitteena on saada kokonaisvaltainen ja syvempi käsitys ilmiöstä.

Laadullisessa tutkimusmenetelmässä tutkitaan käytännössä ihmisten ajatuksia ja tunteita tutkittavaa ilmiötä kohtaan. Tuloksiin vaikuttavat eri näkökulmat sekä kokemukset.

Määrällisesti laadullisessa tutkimusmenetelmässä tutkitaan vain pieni määrä yksiköitä. Aineistosta saatujen tietojen perusteella analysoidaan vastauksia, joista tehdään päätelmiä. (Eskola & Suoranta 1998, 13.) Laadullisen tutkimuksen tuloksia harvoin voi käyttää toistamiseen, sillä tutkittavaan kohderyhmään ja haastattelijaan vaikuttavat sen hallitsemattomat tunteet. (Ruusuvuori, Nikander, Hyvärinen 2010, 447)

5.2.2 Toimintatutkimus

1960-luvulla on aloitettu osallistavan toimintatutkimus, Participatory Action Research (PAR). Tämä tutkimustapa on lähellä erilaisia osallistavia menetelmiä. Toimintatutkimuksessa tutkitaan prosessia alusta loppuun, jolloin tutkimuksen kohde ei ole pelkkä lopputulos. Osallistavassa toimintatutkimuksessa toimitaan lähellä tutkimuksen kohderyhmää, jolloin myös tutkija mukautuu kohderyhmän prosessiin. Osallistava toimintatutkimus on luonteeltaan ongelmakeskeistä; pyrkimyksenä on hahmottaa yhteisön keskeisiä ongelmia. Tutkijan tehtävä on lopussa keksiä ryhmän kanssa eri keinoja, joilla yhteisön ongelmat voidaan poistaa.

1980-luvulla ja sen jälkeen on aloitettu ottaa projekteihin mukaan jo alun suunnitteluvaiheessa sen kohderyhmä, jota tuleva projekti koskee. Tätä on toki esiintynyt joissain muodoissa jo ennemminkin. (Laitinen, Voipio, Grönqvist 1995, 30.)

Kestävän kehityksen tutkimista kulttuurialalla täytyy yhdistää myös kulttuuripolitiikkaan sekä kulttuurikehitykseen.

Yhtenä ajatuksena on inhimillisen pääoman kehittäminen ja hyödyntäminen taiteellisen luovuuden avulla. Kaupunkiympäristöstä pystytään tekemään paljon mie-

lekkäämpi ja viihtyisämpi taiteen ja kulttuurin avulla. Huomiota kohdistettaisiin myös yhteisön hyvinvointiin ja rakennettaisiin turvallinen elinympäristö. (Kangas, Virkki 2001, 136-138.)

5.3 Haastattalu

Haastattelin Perhekahvila Cafe Kurpitsan kävijöitä. Halusin selvittää mitä he toiminnaltamme saavat ja mitä he haluaisivat lisää. Miten tärkeää kulttuuripainotteinen toiminta on lapsiperheille.

Katso liite 2

Äiti 1.

Käy Perhekahvila Cafe Kurpitsassa vain silloin kun ei ole ohjelmaa. Hänellä on neljä lasta, joista kolme on alle kouluikäistä. Äiti on ammatiltaan kulttuurituottaja.

Äiti 2.

Käy joskus Perhekahvila Cafe Kurpitsassa muskarissa kolmevuotiaan tyttärensä kanssa. Hän on itse mukana KiVa ry:n perhekahvila toiminnassa. Äiti on ammatiltaan historian opettaja.

Äiti 3.

Käy yksivuotiaan poikansa kanssa muskareissa ja värikkäissä verstaissa säännöllisesti. Osallistuu myös muuhun toimintaan useasti. Hän on käynyt kulttuurikahvilassamme perustamisesta saakka. Äiti on ammatiltaan journalisti.

Äiti4.

Hänellä on kaksi poikaa, puolivuotias sekä kolmevuotias. Hän osallistuu Hienoihin juhliin, askarteluihin, äiti-vauvajumppaan, sekä satunnaiseen ohjelmaan monta kertaa kuukaudessa. Poikien äiti on ammatiltaan erityislastenhoitaja.

Äiti5.

Käy kahden lapsen kanssa Hienoissa Juhlissa säännöllisesti, sekä osallistuu myös muuhun ohjelmaan silloin tällöin. Äiti on ammatiltaan sosionomi.

5.4 Haastattelun tulokset

Tuloksia purkaessani etsin kaikkien vastauksista ydin sanoman. Pysin pitämään salassapitovelvollisuudestani kiinni, jonka takia en ole merkinnyt minkä asian olen keneltäkin äidiltä saanut.

5.4.1 Perhekahvilan vaikutus vanhempien elämään

Perhekahvilan toiminnan monipuolisuus miellytti suurinta osaa haastatelluista. Vain rajalliset aukioloajat ovat tällä hetkellä miinus, sillä emme pysty pitämään kahvilaa auki kuin maanantaista torstaihin kello 10. 15. Paljon olisi erilaisia ohjelmatoiveita ja toisaalta taas osa äideistä haluaisi vain oleskeluaikaa, juoda kahvi rauhassa ja lapsi leikkimään vaihteeksi eri leluilla kuin kotona. Rajalliset tilat ovat myös vielä iso miinus.

Osa äideistä jotka tulevat perhekahvilaan, ovat juuri muuttaneet Seinäjoelle. He toivovat tapaavansa muita äitejä jotka ovat samassa elämäntilanteessa. Erilaisten ohjelmien tarjoaminen vanhemmille antaa mahdollisuuden puhua muustakin, kuin lapsistaan. Silti lapset on se yhteinen linkki, jonka avulla äidit ja isät löytävät yhteyden. He pyytävät toisiltaan neuvoja, ja jos käy oikein hyvin, keskustelut synnyttävät ystävyiden alun. Vertaistuen saaminen ja yhteisten mielenkiinnonkohteiden

löytäminen on osana toiveita. Vanhemmat toivovat samalla, että lapset saisivat kontaktia toisiin lapsiin ja kohtaisivat erilaisia sosiaalisia tilanteita ohjelman yhteydessä.

5.4.2 Yhteisöllinen toiminta ja tavoitteellisuus

Tulokset kertoivat että, yhteisöistä tärkeimpiä lapsiperheille ovat tietysti perheet, ystävät ja läheiset. Juuri Seinäjoelle muuttaneet saattavat etsiä perhekahvilasta uusia verkostoitumismahdollisuuksia ja uusia ystäviä, he pyrkivät luomaan omaa yhteisöään Seinäjoelle. Oman paikan löytäminen uudessa kaupungissa on tärkeää. Äidit joilla on jo omia ystäviä Seinäjoella, eivät niinkään etsi ystävyttä perhekahvilastamme. Toisille äideille yhteisö tarkoittaa eri asiaa kuin toisille; yhteisö voi tarkoittaa asumista samassa talossa, samassa kylässä, yhteisiä ruokahetkiä sekä vaatteiden kierrättämistä.

5.4.3 Mielenkiinto kulttuuritoimintaan

Suurinta osaa haastatelluista äideistä kiinnosti monipuolinen kulttuuritoiminta. Voiton vie perusharrastukset kulttuurin parissa: musiikki, kuvaamataide ja liikunta. Lasten myötä kulttuuriharrastuksiin tutustuminen on mahdollista. Perhekahvila Cafe Kurpitsa sai kiitosta, että ryhmät ovat ilmaisia. Kurpitsaan on helppo tulla kokeilemaan viihtyykö lapsi musiikin parissa tai värikkäässä verstaassa. Ilmoittautuminen aina viikoksi kerrallaan helpottaa reissujen ja viikkojen suunnittelua. Perhekahvila Cafe Kurpitsassa järjestetään kuukausittain taidenäyttelyitä. Tämä toiminta on tuonut taiteen lähelle aikuisia. Vastauksissa huomioitiin, miten kynnys lähteä taidenäyttelyyn lapsen kanssa on madaltunut. Vanhemmat pitävät myös siitä, kun Perhekahvila Cafe Kurpitsan ryhmiin voi tulla jo kokeilemaan vauvasta alkaen. Monesti puheenaiheeksi on noussut vähäinen ohjelmatarjonta päiväsaikaan kotona oleville lapsiperheille. Seinäjoelle kaivataan enemmän ryhmiä, joihin voisi osallistua vanhemmat yhdessä taapero-ikäisen kanssa. Moneen liikuntaryhmään alkaa tarjonta kolmevuotiaista, mutta niihin tulisi jo jäädä yksin.

Kaikkia perheitä ei kiinnosta sitoutuminen liiaksi erilaisiin harrastuksiin. Tämän vuoksi kiinnostavimmat kulttuuriharrastukset voivat olla myös yksittäiset lastenta-
pahtumat tai erinäiset näyttelyt.

5.4.4 Cafe Kurpitsan vaikutus kulttuuritoiminnassa

Haastateltavat uskovat, että Perhekahvila Cafe Kurpitsan tarjoamat tapahtumat sekä toiminta lisäävät vanhempien kiinnostusta kokeilla erilaisia kulttuurisia toimintoja. Tapahtumat on pyritty pitämään ilmaisina, mutta silti taso korkealla. Toistuvissa ryhmissä käyvät vanhemmat alkavat ajan myötä tuntea toisiaan ja alkavat tavata kahvilan ulkopuolellakin. Tämä vaatii aikaa ja useita toistuvia kertoja saamaan aikaan ryhmissä. Toisaalta taas ne vanhemmat jotka lähtevät kodista ja ottavat osaa perhekahvilan toimintaan, ovat jo lähtökohtaisestikin sosiaalisia persoonia ja halukkaita ottamaan kontaktia muihin. Joskus paikalle tulee myös huomattavasti ujompia ja arempia persoonia. Heidän kohdallaan käyminen kahvilassa useampaan otteeseen vaatii positiivisen kokemuksen. Jos heidän lapsi ei juuri tuolloin ole yhteistyöhaluinen, tai äiti kokee muuten vain olonsa epämiellyttäväksi, jää hänen tulonsa yhteisiin ohjelmiin vain yhteen kertaan. Nämä aremmat tapaukset tulevatkin usein mieluummin sellaisiin aikoihin kun ei ole ohjelmaa.

5.4.5 Kehittämisehdotuksia Perhekahvila Cafe Kurpitsalle

Kehittämisideoita kahvilalle pyytäessäni sain monenlaisia vastauksia. Toiset kaipaisivat liikunnallista ohjelmaa. Ainoa liikunnallinen ohjelma mitä meillä on tällä hetkellä tarjolla, on vauvajumppa. Siellä äidit jumppaavat vauvojen kanssa yhdessä. Toiveissa oli myös enemmän erilaisia asialuentoja eri aiheista, niin lapsiin liittyen kuin vanhempien ajankohtaisiin kysymyksiinkin. Musiikkileikkikerhoja ja värikkäitä verstaita on aina kolme. Sisarus- ja sekaryhmän aika on osalle huono, sillä se on niin lähellä ruoka-aikaa sekä päiväunia.

Tiedottamista ja markkinointia pitäisi ilman muuta parantaa. Tällä hetkellä käytösämme on ollut vain ilmaisia tiedottamisväyliä. Tiedottamislistan laatiminen voisi olla hyvä idea, jossa tiedot kahvilassa tapahtuvasta toiminnasta menisi suoraan

kahvilassa kävijöille. Toisaalta käytämme jo facebook - ryhmää tässä asiassa. Tiedotamme siellä viikon ohjelman sekä lähetämme sen myös erikseen kaikille ryhmän jäsenille.

5.4.6 Muita ajatuksia

Perhekahvila Cafe Kurpitsan toimintaa pidetään tärkeänä ja hyvänä paikkana kotihoidossa oleville lapsille ja vanhemmille. Kahvilaa voi käyttää normaalin ohjelman lisäksi ostosten ohessa helppona ruokailupaikkana tai vaipanvaihtopaikkana. Kahvilan emäntää ja harjoittelijoita pidetään mukavina. Helposti lähestyttävä ympäristö ja itsensä tunteminen tervetulleeksi koettiin erittäin tärkeäksi seikaksi. Kiitosta sai myös, että kahvilassa ei ole televisiota eikä dvd - soitinta.

Eräs haastatelluista kirjoitti; +On aivan mahtavaa, että löytyy yhdistys ja ihmisiä, jotka haluavat ylläpitää tällaista toimintaa.+

6 POHDINTA

Kulttuuriyhdistys Kurpitsa ry:n hanke Lapsiperheille kulttuuria on mielestäni luonut todella tärkeän paikan sosiaalista kanssakäymistä tukevalle paikalle. Perhekahvila pyrki antamaan kulttuurisia elämyksiä vanhemmille ja lapsille, jonka lomassa vuorovaikutusta pyritään tukemaan ja antamaan välineitä yhdessäololle.

Perhekahvilassa kävijöitä oli syyslukukaudella noin 900 henkeä, samoin kuin kevät lukukaudella. Kevät lukukaudella kävijämäärä oli nousussa. Nousu näkyi ryhmissä; kaikissa kolmessa musiikkileikkikerhossa tai värikäs verstaas ryhmässä oli kävijöitä. Kolmesta kerhosta ainakin kaksi on aina täynnä, samoin kuin värikkäissä verstaissa. Jouluna ihmisiä kävi vähiten, samoin kuin aurinkoisina päivinä keväällä. Kahvilassa käy eniten ihmisiä silloin kun on toimintaa.

6.1 Kehittämisehdotuksia

Tulevaisuudessa voisi yrittää tarjota ohjelmaa enemmän pelkästään vanhemmille, käyttää kulttuuria enemmän sosiaalisen työn keinona ja auttaa näin erilaisia vanhempia. Osana vakituista toimintaa voisi osoittaa toimintaa erityislapsille ja heidän vanhemmilleen.

Maahanmuuttajille voi tarjota ohjelmaa, joka olisi osa heidän kotouttamistaan. Voimme tarjota heille suomalaiseen kulttuuriin tutustuttavaa toimintaa. Samalla olisi mahdollista rohkaista heitä käymään ulkona myös muissa tapahtumissa ja ryhmissä.

Perhekahvila Cafe Kurpitsan toimintaa pystyy laajentamaan vielä monella tavalla. Yhteistyökumppaneita etsimällä voimme kohdentaa kohderyhmäämme laajalaisemmaksi. Nyt perhekahvilassa käy niin sanotusti paljon normaaleja äitejä, joilla ei ole suuria hankaluuksia selvitä arjesta. Olisi hienoa saada liikkeelle myös heitä, joille arki on kovempaa.

Tulevaisuudessa ryhmissä voi pyrkiä enemmän ryhmäytymiseen alusta alkaen. Pidentää yhden ryhmän aikaa, jolloin samat jäsenet voisivat kokoontua aina esi-

merkiksi viiden kerran sykleissä. Näin pystyisimme tukemaan tutustumista ja verkostojen kasvua kotona ol evilla perheillä.

Muualta muuttaneita on alkanut käymään perhekahvilassa paljon. Heille voisi yrittää tarjota omia ryhmiä, jossa on mahdollista tutustua. Seinäjoelle muualta muuttaneille olisi mahdollista tarjota luentoja Seinäjoella olevista mahdollisuuksista harastaa, tai tehdä perheenä erilaisia asioita.

Paikkana Torikeskus on hyvä perhekahvila Cafe Kurpitsalle. Jatkossa tilat tosin saattavat jäädä pieniksi, sillä kahvilaan mahtuu maksimissaan kymmenen äitiä ja lasta hyvin yhtä aikaa. Askartelun ja värikkään verstaan kannalta tilan jakaminen olisi eduksi. Tämän hetkisessä tilassa haasteena on motivaation ylläpitäminen, sillä lelut ovat samassa tilassa, missä maalataan. Lisäksi paikkojen siistinä pitäminen on tärkeää ja aikaa vievää.

Tapahtumia olen tehnyt hankesuunnitelman mukaisesti. Haasteena on ollut budjetti. Onneksemme yhteistyö halukkaita on paljon, ja hyvä henki toisten yhdistysten ja hankkeiden välillä. Jatkossa näitä suhteita kannattaa pitää yllä ja laajentaa verkostoa esimerkiksi eri yritysten kanssa.

6.2 Rahoituksen kehittäminen

Rahoituksen kannalta olisi hyvä saada vakituinen rahoittaja toiminnalle. Puolen vuoden syklissä eläminen perhekahvilan toiminnan jatkamisessa on iso haaste ja samalla iso miinus. Toiminnan suunnittelussa pystytään varaamaan aikaa vain puoli vuotta eteenpäin. Tapahtumien suunnittelu, toiminnan suunnittelu, ryhmien veto ja kahvilan emännöinti sekä siivoaminen yhdellä ihmisellä ovat suuri haaste ja velvoite suoriutua.

Rahoitusta on haettu opetusministeriön rahoitushankkeesta, allianssilta, eri Suomen kulttuurisäätiöistä, Etelä-Pohjanmaan maakuntarahasto, Alfred Kordelinin . säätiöstä ja Seinäjoen kaupungilta. Vakio rahoitus olisi erittäin suuri asia. (Kulttuuriyhdistys Kurpitsa ry.[viitattu 4.5.2011])

LÄHTEET

Eskola J. & Suoranta J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Kangas A. & Virkki J. 2001. Kulttuuripolitiikan uudet vaatteet. Jyväskylä: Kopijyvä Oy.

Karppinen S. & Puurula A. & Ruokonen I. 2007. Elämysten alkupoluilla, Lähtökohtia alle 3-vuotiaiden taidekasvatukseen.

Kukkasmäki T. 2004. Kulttuuritoiminnan käsikirja. Suomi: Oy Unipress Ab

Kulttuuriyhdistys Kurpitsa ry. 2011, Kysely rahoituksesta [Sähköposti viesti] Vastaanottaja: Jemina Ala-Harja [viitattu 4.5.2011]

Laitinen H. & Voipio T. & Grönqvist M. 1995. Yhteisön ääni. Helsinki

Mäkelä J. 2010. Elämyksen taitajat; kulttuuriopas pienten lasten vanhemmi lle.

Ruusuvuori J. & Nikander P. & Hyvärinen M. 2010. Haastattelun analyysi. Tallinna: Vastapaino.

Porin lastenkulttuuri keskus. 2010. [verkkosivu] [viitattu 20.3.2011] saatavana: www.varikylypy.fi

Taiteen ja kulttuurin saavutettavuus. 2010. [verkkosivu] [viitattu 13.3.2011] Opetusministeriön toimenpideohjelma saatavana: <http://www.minedu.fi>

LIITTEET

LIITE 1. Lapsiperheille Kulttuurin E-hankkeen hankesuunnitelma

LIITE 2. Haastattelun kysymykset

Kulttuuria lapsiperheille

Sarja lastenkulttuuritapahtumia, jotka on suunnattu uuden Seinäjoen alueella kotihoidossa oleville lapsiperheille. Tavoitteena antaa myös kotihoidossa oleville lapsille erilaisia kulttuurielämyksiä ó päivähoidossa oleville lapsille on hoidon kautta erilaista (ilmaista) kulttuuritarjontaa; konsertteja, teatterivierailuja ym. Samalla tuetaan henkisesti lasten kotihoitoa.

Kulttuuriyhdistys Kurpitsalla on jo monen vuoden kokemus lasten tapahtumien järjestämisestä. Kurpitsan tapahtumat ovat lapsiperheille tuttuja ja niitä osataan jo odottaa. Haluamme laajentaa ryhmätoimintaamme koskemaan pieniäkin lapsia ja siten pyrkiä vakinaistamaan toimintaamme lapsiperheiden parissa. Keväällä 2010 aloittaa pienten lasten ja vanhempien yhteinen teatterikerho, jossa lapset pääsevät yhdessä vanhempien kanssa tutustumaan leikin kautta teatterin maailmaan.

Projektin aikana järjestetään kerran kuukaudessa joku tapahtuma (voi olla useampipäiväinen) jossain päin Seinäjokea (Ylistaro, Nurmo, Seinäjoki, Peräseinäjoki) siten, että nämä tapahtumat tavoittaisivat mahdollisimman useita lapsia ja heidän vanhempiaan. Kaikkiin tapahtumiin (ei viikoittain kokoontuvat, ohjatut kerhot) on vapaa pääsy. Tapahtumien sisältö suunnitellaan siten, että vanhempien ja lapsien olisi mahdollista kokea elämyksiä yhdessä. Korostetaan, että kyseessä on koko perheen tapahtumat, joissa tehdään ja touhutaan yhdessä. Vanhemman rooli ei ole pelkästään tuoda lasta tapahtumaan ja jäädä itse sivustakatsojaksi, vaan vanhemmat ja lapset ovat tasavertaisia tapahtumavieraita.

Projektia hallinnoidaan Kurpitsan katutoimistosta, joka vuokrataan Seinäjoen keskustasta. Toimistossa on myös pieni harjoitus- ja esitystila, jossa kokoontuu viikoittain lasten ja vanhempien teatteriryhmä sekä perheiden kulttuurikahvila. Kulttuurikahvilan ohjelma vaihtelee viikoittain, tavoitteena koota samanhenkisiä perheitä yhteen keskustelun, kahvin ja kulttuurivinkkauksen merkeissä. Sisältö suunnitellaan kuukausittain ryhmän toiveiden mukaan. Kahvilan vetäjänä toimivat Kurpitsan teatteriryhmien ohjaajat. Kahvilan tiloja voidaan myös vuokrata eteenpäin vieraileville ryhmille. (Kahvila tässä kohtaa tarkoittaa siis tapaamispistettä, jonne voi tulla omien eväiden kanssa ja jossa on tarjolla kahvia ym. omakustannehintaan.)

Aikataulu ja tapahtumat**Elokuu**

Tenavapiknik Törnävän sairaalan puistossa.

Jo perinteiseksi muodostunut koko perheen piknik-tapahtuma avaa tapahtumien sarjan. Ohjelmassa on 2 lastenbändiä, draamaseikkailuja ja tarinapajoja. Samalla lanseerataan projekti ja jaetaan tapahtumien aikataulua.

Syyskuu

2(3)

Hälytyspäivät.

Tehdään yhteistyötä poliisin ja pelastuslaitosten kanssa. Vuoropäivinä käydään läpi Ylistaro, Nurmo, Seinäjoki ja Peräseinäjoki. Poliisin ja pelastuslaitoksen edustaja tulee paikan päälle kertomaan työstä ja lapset saavat tutustua kalustoon.

Lokakuu

Teatteriesitys.

Tuotetaan lastenteatteriesitys, joka vierailee Seinäjoen joka kolkassa vuoropäivinä. Etsitään esityspaikoiksi tiloja, jonne perheiden on helppo tulla ó esim. asuinalueiden seurakuntien tiloja.

Marraskuu

Monikulttuurinen lastenjuhla Toimintojen talolla, Seinäjoella.

Kutsutaan pajojen pitäjiksi Seinäjoen seudulla asuvia ulkomaalaisia, jotka pajoissaan esittelevät omaa kulttuuriaan kukin omalla tavallaan. Ohjelmassa on myös lastenbändi ja teatteriseikkailu.

Joulukuu

Jumppahulinat.

Ohjattuja jumppatuokioita ympäri Seinäjokea, ohjaajina käytetään paikallisia osaajia, jotka saavat itse rakentaa päivän omien osaamisiensa ja resurssiensa pohjalta.

Tammikuu

Satujen ihmemaa.

Viikon ajan Kurpitsan palkkaama satutäti kiertää ympäri Seinäjokea pitämässä satutunteja. Etsitään tuntien pitopaikoiksi tiloja, jotka sijaitsevat lähellä lapsiperheitä.

Helmikuu

Musiikkia maestrot!

Lastenbändi kiertää viikon ajan ympäri Seinäjokea eri toimipisteissä konsertoimassa. Konserttiin kuuluu soitinrakennuspajat, joissa jokainen saa askarrella itselleen oman soittimen.

Maaliskuu

Kevätkarkelot.

Tanssiliikuntatapahtumat ovat ympäri Seinäjokea. Ohjelmassa on satutanssia, lastentanssia, lasten ja aikuisten yhteistanssia. Ohjaajina käytetään paikallisia osaajia, jotka saavat itse rakentaa karkelot omien osaamisiensa ja resurssiensa pohjalta.

Huhtikuu

Värikylyt. Ammattitaitoinen värikylyohjaaja kiertää koko viikon ympäri Seinäjokea pitämässä värikylyjä eri-ikäisille lapsille. Etsitään tuntien pitopaikoiksi tiloja, jotka sijaitsevat lähellä lapsiperheitä.

Toukokuu

Lapsiperhe museoon!

Tutustutaan oman kylän museoalueisiin. Draamalliset lapset suunnatut museo-opastukset oheistapahtumineen. Toteuttajina paikalliset osaajat, jotka saavat suunnitella omalle kylälle sopivan museotapahtuman Kurpitsan palkkaamina, tiiviissä yhteistyössä museotoimen

kanssa.

3(3)

Koko syys- ja kevätlukukauden pyörii viikoittain pienten lasten ja vanhempien yhteiset teatterikerhot sekä teatterileikkikoulu 5-6-vuotiaille Seinäjoen keskustassa ja Peräseinäjoella.

Miksi Perhekahvila Cafe Kurpitsan sosiokulttuurinen/kulttuurinen toiminta on tärkeää lapsiperheille?

- öSosiokulttuurinen työ= Pyritään luomaan sosiaalista toimintaa, joka kannustaa muutokseen, luomiseen ja yhteisön vahvistumiseen → Tavoitteena ihmisten saattaminen yhteen.

- öYhteisöllisyys = sosiaalista toimintaa, joka luo uutta dialogia. Toiminnasta tulee pysyvää ja tuttua.

1. Miten sosiokulttuurinen toiminta perhekahvilassa rikastaa sinun ja perheesi arkea?
2. Mitä yhteisöllisyys merkitsee sinulle ja perheellesi?
3. Millainen kulttuuritoiminta kiinnostaa perhettäsi?
4. Millä tavalla uskot perhekahvilassa toteutettavan sosiokulttuurisen toiminnan ja tapahtumien lisäävän lapsiperheiden (socio)kulttuurista kiinnostusta?
5. Kirjoita viisi kehittämissideaa Perhekahvila Cafe Kurpitsalle
6. Vapaa sana